

Den avslöjade lögnen

Vid måndagens sammanträde i utrikesutskottet blev centrala fakta rörande förhandlingarna mellan regeringen och industrin i den ryska avtalsfrågan klarlagda. Det nät av förvanskningar, undanflykter och rena osanningar som spunnits av regeringen och dess anhängare blev sönderrivet. Chefen för ett av de företag som främst berörs av det ryska avtalet, direktör Thorsten Ericson i Asea, redogjorde för några huvudpunkter i sina mellanhanden med ledamöter av och representanter för regeringen. Då han förklarade det omöjligt för sitt företag att verkställa de av regeringen i början av sommaren begärd leveranserna till Ryssland begagnades de starkaste medel för att förmå honom till eftergifter. Slutligen gjordes påtryckningar som bland annat innefattade följande: regeringen skulle, därest ej företaget böjde sig, upprätta ett konkurrerande statsföretag eller verka för att ett stort utländskt bolag — General Electric eller Brown Boveri — etablerade filialer i Sverige. Inför dessa hotelser böjde sig företaget — skälen finns anförda i styrelsens protokoll — såtillvida som en i och för sig obehövlig och kommersiellt omotiverad utvidgning av produktionen beslöts. Den bild som genom redogörelsen gavs av förhandlingarna visar en på sin lydiga majoritet

säker regering, redo att begagna de mest hänsynslösa metoder för att säkra av Ryssland begärda leveranser.

Det bör tilläggas att med all säkerhet något konseljbeslut om så extrema åtgärder icke fattats. Ledamöter av regeringen handlade som fullmäktige både för regeringen och riksdagen. Noteras bör också att andra påtryckningsmedel och utvägar försökts än de nu angivna. De har tidigare redovisats i Dagens Nyheter. För dagen är det tillräckligt att stanna vid de aktioner som inför utrikesutskottet redovisats.

Dagens Nyheter har redan vid flera tillfällen meddelat att påtryckningar av nu angiven natur förekommit. Dessa meddelanden har emellertid från regeringen och inom regeringspressen förklarats oriktiga. Till påtryckningarna och hotelserna har man fogat den öppna lögnen. Först har oförsvarliga aktioner gjorts, och sedan har man med indignation förnekat att de gjorts.

Handelsministern har härvid intagit en särställning. I ett tal i Hultsfred den 18 augusti förklarade statsrådet Myrdal bland annat: "Någon motsättning mellan regeringen och industrin — som man på sina håll velat konstatera — har icke förelegat." Sedermera blev hr Myrdal djärvare, viss om att parterna i förhandlingarna icke vågade tala. På presskonferensen efter handelsdelegationens återkomst från Moskva i oktober "dementerade handelsministern", enligt Morgon-Tidningens uppgift, "eftertryckligt påståendena i en viss del av pressen om påtryckningar och tvångslagar". Hans förnekanden lämnades då utan kritik, de kunde vid detta tillfälle blott ha besvarats med en deklaration om hans lögnaktighet. I remissdebatten återkom hr Myrdal till saken: "Någon obehörig press på de svenska företagen har inte förekommit, och ryktena om hot om tvångsåtgärder är gripna ur luften." Den socialdemokratiska pressen har, antagligen i god tro, applåderat handelsministerns osanningar. I Morgon-Tidningen i går beskyldes Dagens Nyheter för att upprepa "samma gamla vederlagda lögnen och insinuationer,

de senare skärpta till öppna beskyllningar, men lika litet som förut ens nödortfittigt bevisade"; Dagens Nyheter överöses i detta sammanhang med glåpord. I Aftontidningens gårdagsnummer förklarar direktör Sverre Sohlman, som enligt direktör Ericson hör till regeringens hantlangare just på denna punkt: "Personligen har jag ej varit med om några påtryckningar."

Nu har bubblan spruckit. Statsrådet Myrdal är överbevisad om osanning. Hans dementier och försäkringar har visat sig värdelösa. Han har bekant sig till dem för vilka valet mellan sanning och lögn är en fråga om taktik. Sannolikt anses detta likväl icke diskvalificera hr Myrdal; antagligt är att det anses vara förföljelse att beslå honom med lögn. Den socialdemokratiska pressens lydaktighet har än en gång bestyrkts, och i fortsättningen kommer den säkert att ytterligare bestyrkas. Det är ett nöje att spekulera om på vad sätt den Myrdalska vederhäftigheten skall prisas, hur sanningen skall förvandlas till lögn och vilka smädelser som skall användas mot de tidningar som visats ha haft sanningen på sin sida.

Att personer som hr Myrdal och Sverre Sohlman avslöjats är emellertid av mindre intresse. Det väsentliga är klarläggandet av de metoder som representanter för den socialistiska regimen använder. Påtryckningen och hotet används som naturliga medel för att nå ett eftersträvat mål inom den ekonomiska politiken; på kritiken svaras med lögn, som regeringspressen matas med; offentliggörandet av vad som sker betecknas som samhällsfarligt. Man anser sig äga sådan makt över de personer med vilka förhandlingar äger rum att någon risk för avslöjanden icke finns. För de många hederliga män som tillhör partiets ledning måste detta komma som en pinsam överraskning. Men tyvärr måste de använda metoderna till en viss grad anses vara konsekvenser av det bestående regeringssystemet. Till denna fråga finns det anledning att återkomma.